

Sygn. akt XII Ga 222/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Sędzia: SO Janusz Beim

Sędzia: SR del. Kamila Wójcik

Protokolant: st.sekr.sądowy Paweł Sztwiertnia

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2014 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa I. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 17 stycznia 2014 r. sygn. akt IV GC 1182/12/S

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. I w ten sposób, że powództwo oddala;

II. zmienia pkt. III zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2.216,96 zł (dwa tysiące dwieście szesnaście złotych dziewięćdziesiąt sześć) tytułem kosztów procesu;

III. zmienia pkt. IV i pkt. V zaskarżonego wyroku w ten sposób, że nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie kwotę 117 zł (sto siedemnaście złotych) tytułem brakującej opłaty sądowej od pozwu;

IV. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 951 zł (dziewięćset pięćdziesiąt jeden złotych).

XII Ga 222/14

UZASADNIENIE

Powód I. M. wniósł przeciwko stronie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. pozew o zapłatę kwoty 8.324,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 9 listopada 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu swojego roszczenia powód podał, iż strona pozwana zawarła w ramach prowadzonej działalności gospodarczej umowę dobrowolnego ubezpieczenia AC samochodu marki M. (...) o nr rej. (...) z T. B. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „(...)”. W dniu 13 sierpnia 2011 roku powstała na przedmiocie ubezpieczenia szkoda w postaci uszkodzenia szyby czołowej. Powód na zlecenie i z upoważnienia poszkodowanego T. B. przedstawił pozwanemu kosztorys naprawy przedmiotu ubezpieczenia opiewający na łączną kwotę 13.152,50 zł netto (16.177,59

zł brutto). Na kwotę tę składał się: koszt robocizny w wysokości 1.202,50 zł, koszt części wymiany (szyby czołowej): 11.500,00 zł, koszt materiałów (uszczelniaczy): 400,00 zł oraz koszty dodatkowe (recycling szkła odpadowego): 40,00 zł. Poszkodowany zlecił stronie powodowej dokonanie naprawy zgodnie z powyższym kosztorysem oraz upoważnił powoda do odbioru odszkodowania od strony pozwanej z tytułu szkody. Powyższy kosztorys został zweryfikowany przez pracownika strony pozwanej i wyceniony na ogólną kwotę 4.828,00 zł netto i w tejże wysokości strona pozwana wypłaciła odszkodowanie. Poszkodowany odwołał się od powyższej decyzji. Strona pozwana podtrzymała swoje stanowisko. Dnia 4 kwietnia 2012 poszkodowany przelał w umowie cesji wierzytelność z tytułu umowy ubezpieczenia autocasco na stronę powodową. Powód skierował sprawę na drogę sądową wskazując na błędne wyliczenie kwoty odszkodowania.

Dnia 25 lipca 2012 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, Wydział IV Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazy strona pozwana zgłosiła sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu sprzeciwu potwierdziła fakt zgłoszenia w/w szkody, przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego oraz wypłacenia odszkodowania w bezspornej wysokości 4.828,00 zł. Strona pozwana podważyła wykazanie przez powoda zasadności żądania. Podniosła, iż przedstawione środki dowodowe, obejmujące dokumenty prywatne, a nie zewnętrzne faktury źródłowe, nie mogły stanowić wystarczającej podstawy do przyznania stronie powodowej racji.

W odpowiedzi na sprzeciw, strona powodowa podtrzymała swoje stanowisko, kwestionując wysokość kosztów postulowaną przez stronę powodową. W replice na zarzut braku przedstawienia faktur źródłowych strona powodowa wskazała, iż w chwili naprawy pojazdu, nie była połączona ze stroną pozwaną żadnym stosunkiem prawnym statuującym obowiązek okazania żądanych dokumentów.

Strona pozwana po raz kolejny podtrzymała swoje stanowisko w piśmie procesowym, podnosząc iż przedstawienie źródłowej faktury zakupu szyby zakończyłoby spór oraz wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, Wydział IV Gospodarczy:

- zasądził na rzecz strony powodowej od strony pozwanej kwotę 7.006,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami (pkt. I);
- oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt. II);
- zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.084,00 zł tytułem kosztów procesu (pkt. III);
- zasądził na rzecz Skarbu Państwa tytułem brakującej opłaty sądowej od pozwu kwotę 18,72 zł od strony powodowej (pkt. IV) oraz kwotę 98,28 zł od strony pozwanej (pkt. V).

Bezsporne w sprawie było, iż poszkodowanego i stroną pozwaną łączył w chwili zdarzenia wypadkowego stosunek dobrowolnego ubezpieczenia o nr polisy (...), oraz iż samochód poszkodowanego uległ wymienionej w pozwie szkodzi, a szkoda ta została stronie pozwanej zgłoszona, w wyniku czego zostało poszkodowanemu przyznane odszkodowanie ustalonej przez ubezpieczyciela wysokości 4.828,00 zł.

Sąd I Instancji ustalił, iż poszkodowany oddał uszkodzony pojazd do naprawy stronie powodowej, która prowadzi działalność gospodarczą polegającą m.in. na naprawie autobusów. Za wykonane usługi strona powodowa wystawiła poszkodowanemu fakturę VAT o nr (...), a poszkodowany upoważnił stronę powodową do rozliczenia bezgotówkowego z zakładem ubezpieczeń, w ramach zawartej między nimi umowy cesji wierzytelności. Strona pozwana, zgodnie z umową ubezpieczenia, wobec braku przedstawienia źródłowej faktury zakupu części zamiennej, ustaliła wysokość poniesionej szkody w oparciu o kosztorys wykonany przez własnego pracownika. Poszkodowany odwołał się od przyznania odszkodowania w takiej wysokości, a strona pozwana nie zmieniła swojego stanowiska. Na podstawie dowodu z opinii biegłego J. K. Sąd I instancji ustalił wysokość kosztu naprawy pojazdu w wysokości 11.834,75 zł netto,

w tym kwota 10.394,75 zł tytułem szyby czołowej, kwota 1.040,00 zł tytułem robocizny oraz kwota 400,00 zł tytułem materiałów do naprawy.

Mając za postawę tak ustalony stan faktyczny Sąd I Instancji zważył, iż powództwo zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części. Strona powodowa nie złożyła do akt faktury źródłowej powołując się na brak takiego obowiązku. Sąd dokonując oceny tej okoliczności stwierdził, iż strona powodowa nie sprostала ciężarowi udowodnienia postulowanej wysokości należnego wynagrodzenia. Przy ustalaniu wysokości należnego odszkodowania Sąd oparł się na opinii biegłego i zasądził wskazany przez niego należny zwrot kosztów naprawy, pomniejszony o wypłacone uprzednio odszkodowanie. Ponadto Sąd zasądził o odsetkach stosownie do art. 481 par 1 k.c., o kosztach postępowania stosownie do art. 100 k.p.c. oraz o wydatkach.

Od powyższego wyroku strona pozwana wniosła apelację, zaskarżając przedmiotowy wyrok w części tj. w pkt. I, III, V, zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż koszt szyby czołowej użytej przez powoda do naprawy pojazdu wyniósł około 2.500 euro;
- naruszenie prawa procesowego art. 233 par 1 k.p.c. mające wpływ na wynik sprawy poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i danie wiary przedłożonej opinii biegłego, która zdaniem strony pozwanej jest niewiarygodna.

Strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. I i oddalenie powództwa w całości oraz o uchylenie pkt. III i V i rozstrzygnięcie o kosztach procesu z uwzględnieniem jego wyniku oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania za II instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania. Dodatkowo strona powodowa wniosła o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów.

W uzasadnieniu apelacji strona pozwana wskazała, iż na podstawie umowy cesji strona powodowa przejęła obowiązek poszkodowanego do przedstawienia określonego dokumentu źródłowego uzasadniającego wysokość poniesionej szkody. Strona powodowa podniosła, iż biegły nie dokonał miarodajnych ustaleń co do ceny szyby.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja strony skarżącej była zasadna.

Przed szczegółową analizą zarzutów sformułowanych w apelacji należy poczynić kilka uwag natury ogólnej. Powód zawarł z poszkodowanym T. B. umowę cesji wierzytelności, na podstawie której nabył przysługującą mu wobec strony pozwanej wierzytelność z tytułu ubezpieczenia AC, w związku ze szkodą komunikacyjną pojazdu marki M. (...) nr rej. (...). W wyniku przelewu, zgodnie z treścią art. 509 kc, na powoda przeszedł ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który został wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Stosunek zobowiązaniowy nie uległ przez to zmianie, a sytuacja strony pozwanej nie mogła ulec pogorszeniu (wyr. SN z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, LEX nr 52661). W konsekwencji na skutek umowy cesji powód przejął uprawnienia i obowiązki T. B., w tym był związany zawartą przez niego ze stroną pozwaną umową ubezpieczenia. Wbrew twierdzeniom powoda, strona pozwana była zatem uprawniona żądać przedstawienia faktur źródłowych na podstawie § 22 ust. 1 pkt 5 OWU. Należy podkreślić, że zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 kc, to na powodzie spoczywał ciężar wykazania poniesionej szkody i jej wysokości. I. M., choć przeprowadzał naprawę uszkodzonego pojazdu, odmówił przedstawienia faktur źródłowych. Negatywne konsekwencje nieprzedłożenia stosownych dokumentów obciążają zatem powoda tak samo, jak obciążałyby cedenta. W konsekwencji odmowy przedłożenia faktur źródłowych, Sąd poczynił ustalenia dotyczące kosztów naprawy, w tym ceny wymienionej szyby na podstawie opinii sporządzonej przez biegłego. Skarżący słusznie zarzucił naruszenie art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wskutek uznania, że sporządzona opinia biegłego była jasna, rzetelna i nie budziła zastrzeżeń. Sporządzenie opinii zawsze wymaga wiadomości specjalnych, przez co kontrola merytoryczna opinii, dokonywana przez Sąd nieposiadający wiedzy specjalistycznej, jest z oczywistych

względów ograniczona. Nie zwalnia to jednak z obowiązku kontroli zgodności opinii z zasadami wiedzy powszechnej oraz z zasadami logicznego myślenia. Analiza sporządzonej w sprawie opinii z dnia 1 sierpnia 2013 r. w zakresie kosztu szyby czołowej wskazuje, iż biegły nie zdołał ustalić ceny wymienionej szyby w sposób niebudzący wątpliwości. Zwracał się z zapytaniem do różnorodnych firm, przy czym z niewiadomych względów pominął samego producenta wstawionej szyby, firmę (...) sp. z o.o. Biegły ustalił, że ze względu na specyfikę pojazdu, szyby tego rodzaju co wstawiona, nie są dostępne w Polsce. Wskazał, że według otrzymanych przez niego informacji koszt szyb czołowych w autobusach wynosi od 1 000 do 4 500 Euro. W konkluzji stwierdził, że według informacji otrzymanych przez niego telefonicznie z firm wymieniających szyby, koszt takiej szyby wyniósłby około 2 500 Euro. Stosując zasady logicznego myślenia nie sposób zrozumieć wysunięty przez biegłego wniosek końcowy, gdyż nie wynika on logicznie z wcześniejszej części opinii. W opinii uzupełniającej z dnia 4 grudnia 2012 r. biegły sprecyzował, że od przedstawiciela firmy (...) uzyskał niewiążącą odpowiedź, iż koszt podobnej szyby wynosił przed zawieszeniem produkcji około 2 500 Euro. Jak sam biegły wskazał, uzyskana informacja miała charakter niewiążący, a szyby tego typu nie są obecnie dostępne w kraju. W konsekwencji biegły sformułował kategorię wniosek dotyczący ceny szyby czołowej w oparciu o informacje niewiążące, nieoficjalne i jedynie orientacyjne a przez to – niepozwalające na poczynienie pewnych i stanowczych ustaleń. Analiza opinii wskazuje, że jedynym uprawnionym wnioskiem jest to, że cena szyb czołowych waha się w przedziale 1 000 – 4 500 Euro, przy czym precyzyjne ustalenie ceny szyby wstawionej w niniejszej sprawie nie jest możliwe. Wniosek wysunięty przez biegłego jawi się jako bezpodstawny i budzi zastrzeżenia co do profesjonalizmu i rzetelności sporządzonej opinii. Sąd Rejonowy błędnie ocenił przedmiotową opinię jako jasną, przekonującą i niebudzącą zastrzeżeń oraz bezkrytycznie zaakceptował podaną przez biegłego wartość, pomimo że biegły nie przedstawił merytorycznych argumentów na poparcie swojego stanowiska.

Na skutek nieprawidłowej oceny wydanej w sprawie opinii Sąd Rejonowy poczynił błędne ustalenia faktyczne. Zebrany w sprawie materiał dowodowy w żadnym razie nie uprawniał ustalenia, że koszt przedniej szyby w rzeczywistości wyniósł 2 500 Euro. Ustalenie to zostało poczynione na skutek dowolnej oceny sporządzonej opinii, podczas gdy jedyny logicznie wynikający z niej wniosek jest taki, że cena takiej szyby mieściła się w granicach 1 000 – 4 500 Euro. Uwzględniając wcześniej poczynione rozważania na temat rozkładu ciężaru dowodu w niniejszej sprawie należy uznać że powód, wbrew spoczywającemu na nim obowiązkowi, nie udowodnił wysokości szkody ponad kwotę wypłaconą przez stronę pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego, stanowiącą jednocześnie dolną część widełek kwotowych wskazanych przez biegłego. Nie przedstawił faktur źródłowych ani nie zaproponował żadnego innego dowodu wykazującego rozszczenie w dochodzonej wysokości. W konsekwencji powództwo zasługiwało na oddalenie w całości, jako nieudowodnione co do wysokości.

Wobec oddalenia powództwa należało również zmienić zaskarżony wyrok w zakresie punktów III, IV i V. O kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji orzeczono na podstawie art. 98 kpc oraz § 12 ust. 1 pkt 1 w zw z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądzając od powoda jako strony przegranej sprawę na rzecz strony pozwanej kwotę 2 216,96 zł (koszty zastępstwa procesowego – 1 200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, wynagrodzenie biegłego - 999,96 zł). Nadto należało nakazać ściągnąć od powoda brakującą część opłaty sądowej od pozwu w kwocie 117 zł.

Reasumując, zarzuty apelacji w pełni zasługiwały na uwzględnienie. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w jego punkcie I w ten sposób, że oddalił powództwo, w punkcie III w ten sposób, że zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2 216, 96 zł tytułem kosztów procesu oraz w punktach IV i V w ten sposób, że nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie kwotę 117 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

O kosztach procesu w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 391 § 1 kpc w zw. z art. 98 kpc oraz § 12 ust. 1 pkt 1 w zw z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądzając od powoda jako strony

przegrywającej sprawę na rzecz strony pozwanej kwotę 951 zł, na którą złożyła się opłata od apelacji w wysokości 351 zł oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 600 zł.

S. ref. I inst. Ewa Ostrowska